

โครงการ : ประเพณีตักบาตรพระสงฆ์ทางเรือ

หลักสูตร/กิจกรรม/รุ่น :

หน่วยงานที่รับผิดชอบ : งานส่งเสริมศาสนาประเพณีศิลปวัฒนธรรม กองการศึกษา

๑. หลักการและเหตุผล

การอนุรักษ์ประเพณีและวัฒนธรรม เป็นภารกิจสำคัญประการหนึ่งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการจัดระบบการบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ผู้บริหารเทศบาลนครปากเกร็ด เห็นความสำคัญในการอนุรักษ์ประเพณี โดยเฉพาะประเพณีท้องถิ่นของอำเภอปากเกร็ด ซึ่งในเขตอำเภอปากเกร็ดมีประชาชนเชื้อสายไทยรามัญอาศัยอยู่บริเวณริมแม่น้ำเจ้าพระยาทั้งสองฝั่ง ในช่วงออกพรรษาจะมีประเพณีที่ควรอนุรักษ์ไว้ ได้แก่ ประเพณีตักบาตรพระสงฆ์ทางเรือ เดิมใช้ชื่องานประเพณีตักบาตรทางน้ำ โดยชาวมอญจะร่วมกันตกแต่งเรือสวยงามเพื่อให้พระภิกษุ และลูกศิษย์พายเรือไปรับบิณฑบาตจากชาวบ้านที่รอเตรียมใส่บาตรอยู่สองฟากฝั่งแม่น้ำและฝั่งคลองตั้งแต่เช้าเป็นต้นไป โดยเรือแต่ละลำจะมีเหล่าฝีพายจะร้องรำทำเพลงสนุกสนานครึกครื้น ทำให้การตักบาตรทางน้ำมีสีสัน สนุกสนาน มีการให้จังหวะประกอบการพายเรือตามแบบมอญดั้งเดิม นอกจากนี้ภายหลังการทำบุญตักบาตรทางน้ำ การถวายภัตตาหารเพล และพระสงฆ์ทำพิธีบวราณาออกพรรษาแล้วพระสงฆ์จะไปรวมตัวกันที่วัดปรมย์ยิกาวาส วรวิหาร ซึ่งเป็นวัดศูนย์กลางของชาวมอญเกาะเกร็ด ทางวัดจะอัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุ ซึ่งได้รับพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว นำหน้าขบวนพระสงฆ์ ชาวบ้านที่มาทำบุญจะนั่งเรียงรายสองข้างทางที่พระสงฆ์เดินผ่าน ต่างถือรูปเมื่อขบวนผ่านก็จะถวายรูป ซึ่งภาษามอญเรียกว่า “ซอนรูป” เพื่อบูชาอย่างนอบน้อม ซึ่งประเพณีดังกล่าวได้สะท้อนให้เห็นวิถีชีวิตของชุมชนที่อาศัยอยู่ริมแม่น้ำเป็นกิจกรรมของพุทธศาสนิกชนในเทศกาลออกพรรษา

ดังนั้น เพื่อเป็นการอนุรักษ์ประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่นของชาวอำเภอปากเกร็ด เทศบาลนครปากเกร็ด จึงจัดทำโครงการประเพณีตักบาตรพระสงฆ์ทางเรือ ประจำปี ๒๕๖๒ ภายใต้ยุทธศาสตร์ การพัฒนาด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม กลยุทธ์ที่ ๔ ส่งเสริมและสนับสนุนการอนุรักษ์ประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยประสานความร่วมมือกับชุมชน หน่วยงาน โรงเรียน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และวัดต่างๆ ในอำเภอปากเกร็ด การจัดงานประเพณีตักบาตรพระสงฆ์ทางเรือ ประกอบด้วยกิจกรรมการประกวดเรือรับบิณฑบาตตกแต่งสวยงาม การทำบุญตักบาตรอาหารคาวหวาน และข้าวสารอาหารแห้ง กิจกรรมสาธิตอาหารพื้นบ้าน การแสดงศิลปวัฒนธรรม และการจัดนิทรรศการประวัติความเป็นมาประเพณีตักบาตรพระสงฆ์ทางเรือ

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ประชาชนร่วมอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นให้คงอยู่
๒. เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนได้ร่วมกิจกรรมทางพุทธศาสนาในช่วงเทศกาลออกพรรษา
๓. เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ ในการอนุรักษ์ประเพณีและวัฒนธรรม

๓. เป้าหมาย

เชิงปริมาณ : จัดกิจกรรมประเพณีตักบาตรพระสงฆ์ทางเรือ เพื่อให้วัด ชุมชน หน่วยงานองค์การบริหารส่วนตำบล และประชาชน ได้ร่วมกิจกรรมที่เทศบาลจัดขึ้นไม่น้อยกว่า ๔ กิจกรรม ได้แก่ ทำบุญตักบาตรอาหารคาวหวาน และข้าวสารอาหารแห้ง ประกวตเรือรับบิณฑบาตตกแต่งสวยงาม และการแสดงศิลปวัฒนธรรมโดยมีผู้ร่วมพิธีเปิดงาน จำนวนไม่น้อยกว่า ๓๐๐ คน

เชิงคุณภาพ : ประชาชนได้ร่วมอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณี โดยร่วมกิจกรรมตักบาตรพระสงฆ์ทางเรือ

๔. ลักษณะของโครงการ

- ☐ โครงการริเริ่ม
- ☒ โครงการที่ดำเนินการมาแล้ว
- ☐ โครงการบูรณาการร่วมกับ
- ☒ โครงการในแผนพัฒนาเทศบาลยุทธศาสตร์ ด้านการพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

กลยุทธ์ที่ ๔ ส่งเสริมและสนับสนุนการอนุรักษ์ประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น

๕. วิธีดำเนินงาน

๕.๑ ขั้นเตรียมการ

- กำหนดรูปแบบและแนวทางการจัดกิจกรรม รวมทั้งหลักเกณฑ์การประกวด
- ประชุมหน่วยงานที่ประสงค์เข้าร่วมกิจกรรม
- ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง วัด และสหกรณ์การตัดสินการประกวดเรือรับ

บิณฑบาตตกแต่งสวยงาม

๕.๒ ดำเนินการจัดงานประเพณีตักบาตรพระสงฆ์ทางเรือ ประกอบด้วย

- จัดนิทรรศการประวัติความเป็นมาของประเพณีตักบาตรทางน้ำ การแสดงวัฒนธรรมและการละเล่นพื้นบ้าน สาธิตการกวนขนมกาละแม สาธิตการทำข้าวต้มลูกโยน สาธิตการทำข้าวเม่าทอด และสาธิตการทำอาหารโบราณของชาวมอญ ฯลฯ เพื่อให้ประชาชนได้รับความรู้

- การแสดงและจำหน่ายสินค้าชุมชนและอาหารประจำท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนได้รู้จักวัฒนธรรมอาหารท้องถิ่นปากเกร็ด

- กิจกรรมการทำบุญตักบาตรอาหารคาวหวาน และข้าวสารอาหารแห้ง สำหรับพระสงฆ์ที่มากับเรือที่เข้าร่วมประกวด อาหารว่างและเครื่องดื่ม สำหรับผู้ร่วมกิจกรรมในพิธีเปิดงาน

- กิจกรรมการประกวดเรือรับบิณฑบาตตกแต่งสวยงาม กำหนดผลการประกวดเป็นรางวัลชนะเลิศ, รางวัลรองชนะเลิศอันดับ ๑, รางวัลรองชนะเลิศอันดับ ๒ และรางวัลดีเด่นด้านต่างๆตามหลักเกณฑ์การประกวดเรือรับบิณฑบาต ได้แก่

~~ด้านความสวยงาม~~ *

~~ด้านความพร้อมเพรียงภายในหมู่คณะ~~ *

~~ด้านการแต่งกายสวยงาม~~ *

~~ด้านความคิดสร้างสรรค์~~ *

~~ด้านเศรษฐกิจพอเพียง~~ *

~~ด้านความเชิดชูพระพุทธศาสนา~~ *

ดาร์

X- ด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

- ด้านการมีส่วนร่วมอนุรักษ์เรือโบราณ

X- ด้านความประหยัดคุ้มค่า

- ด้านการใช้บทเพลง

X- ด้านการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม

- ด้านการรู้จักสามัคคี

X- เอกลักษณ์ท้องถิ่น

- ด้านการแสดงบนเรือตามประเพณี X

โดยสรรหาคณะกรรมการตัดสิน และจัดเตรียมเงินรางวัล ถ้วยรางวัล พร้อมค่าตอบแทน

คณะกรรมการตัดสินการประกวด

- กิจกรรมสาธิตอาหารพื้นบ้าน โดยการสาธิตทำข้าวแช่ การทำข้าวต้มลูกโยน การกวน
กาละแม และข้าวเม่าทอด ให้ผู้ร่วมงานได้ชมและชิม เพื่อให้ประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับอาหารท้องถิ่นปากเกร็ด

- กิจกรรมการแสดงศิลปวัฒนธรรม เพื่อเป็นการสืบสานและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม

- จัดตกแต่งสถานที่จัดงาน ติดตั้งธงราวบริเวณท่าเทียบเรือรับ賓ฑบาท จำนวน ๖ จุด

(ท่าเทียบเรือวัดบางจาก, ท่าเทียบเรือวัชรวิวงศ์, ท่าเทียบเรือวัดตำหนักเหนือ, ท่าเทียบเรือวัดเกาะพญาเจ่ง,
ท่าเทียบเรือเทศบาลนครปากเกร็ด, ท่าเทียบเรือวัดปรมย์ยิกาวาส) และจัดทำซุ้มทางเข้างาน จำนวน ๑ ซุ้ม

๕.๓ ประเมินผลการจัดกิจกรรมโดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจผู้เข้าร่วมกิจกรรม

๕.๔ รายงานผลโครงการตามแบบรายงานให้ผู้บริหารทราบ

๖. สถานที่ดำเนินการ

- บริเวณลานจอดรถท่าน้ำปากเกร็ด

- บริเวณเวทีท่าน้ำปากเกร็ด

- บริเวณท่าเทียบเรือเทศบาลนครปากเกร็ด และท่าเทียบเรือใกล้เคียง ได้แก่

๑. ท่าเทียบเรือวัดบางจาก

๒. ท่าเทียบเรือวัชรวิวงศ์

๓. ท่าเทียบเรือวัดตำหนักเหนือ

๔. ท่าเทียบเรือวัดเกาะพญาเจ่ง

๕. ท่าเทียบเรือวัดปรมย์ยิกาวาส

๖. ท่าเทียบเรือวัดฉิมพลี

๗. ระยะเวลาดำเนินงาน

- การเตรียมการ ระหว่างเดือน กันยายน – ตุลาคม ๒๕๖๒

- วันจัดงานประเพณี ในวันที่ ๑๓ – ๑๔ ตุลาคม ๒๕๖๒

๘. งบประมาณ

เบิกจ่ายจากงบประมาณ ประจำปี ๒๕๖๓ กองการศึกษา แผนงานการศาสนาวัฒนธรรม และนันทนาการ งานศาสนาวัฒนธรรมท้องถิ่น ค่าใช้สอย ประเภทรายจ่ายเกี่ยวเนื่องกับการปฏิบัติราชการที่ไม่เข้าลักษณะรายจ่ายหมวดอื่นๆ โครงการประเพณีตักบาตรพระสงฆ์ทางเรือ จำนวน ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่าย ซึ่งได้ประมาณการค่าใช้จ่ายไว้สำหรับโครงการนี้จำนวน ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่าย ดังนี้

- ๘.๑ ค่าตอบแทนคณะกรรมการตัดสิน
- ๘.๒ เงินรางวัลการประกวด
- ๘.๓ ค่าถ้วยรางวัลการประกวด
- ๘.๔ ค่าวัสดุสำนักงานในการประกวด
- ๘.๕ ค่าจ้างตกแต่งสถานที่
- ๘.๖ ค่าจ้างสาธิตตกแต่งเรือรับบิณฑบาต
- ๘.๗ ค่าเช่าเวที ระบบแสง สี เสียง เครื่องเสียงเครื่องดนตรี พร้อมผู้ควบคุม
- ๘.๘ ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม สำหรับผู้ร่วมกิจกรรม พิธีเปิดงาน
- ๘.๙ ค่าจ้างการแสดงศิลปวัฒนธรรม
- ๘.๑๐ ค่าป้ายฉากหลังเวที ออกแบบพร้อมติดตั้ง
- ๘.๑๑ ค่าจ้างจัดนิทรรศการ
- ๘.๑๒ ค่าจ้างสาธิตอาหารพื้นบ้าน
- ๘.๑๓ ค่าวัสดุอุปกรณ์

๙. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

อำเภอปากเกร็ด เทศบาลตำบลบางพลับ องค์การบริหารส่วนตำบลบางตะไนย์, องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะเกร็ด, องค์การบริหารส่วนตำบลคลองพระอุดม, กำนันผู้ใหญ่บ้านอำเภอปากเกร็ด, วัดในเขตอำเภอปากเกร็ด, และชุมชนในเขตเทศบาล

๑๐. ผู้รับผิดชอบโครงการ

งานส่งเสริมศาสนาประเพณีศิลปวัฒนธรรม ฝ่ายส่งเสริมการศึกษาฯ กองการศึกษา

๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๑๑.๑ ประชาชนได้ร่วมกิจกรรมอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นให้คงอยู่
- ๑๑.๒ ประชาชนร่วมกิจกรรมทางพุทธศาสนาในช่วงเทศกาลออกพรรษา
- ๑๑.๓ หน่วยงานภาคส่วนต่างๆร่วมอนุรักษ์ประเพณีและวัฒนธรรม

๑๒. ตัวชี้วัดระดับความสำเร็จ / การติดตามผลและประเมินผลโครงการ

๑๒.๑ ตัวชี้วัด

เชิงปริมาณ : จำนวนกิจกรรมที่ดำเนินงานในโครงการฯ / จำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม

เชิงคุณภาพ : ระดับความพึงพอใจในการจัดกิจกรรม

๑๒.๒. วิธีการติดตามและประเมินผล : โดยใช้แบบสอบถาม

ผู้รับผิดชอบโครงการ

(ลงชื่อ)

(นางสาวอัจฉรา ดาวเรือง)

ผู้ช่วยนักวิชาการศึกษา

(ลงชื่อ)

(นางสาวชุติมา โตประเสริฐ)

นักสนทนากาการปฏิบัติการ

ผู้เห็นชอบโครงการ

(ลงชื่อ)

(นางปริญดา เขาวอรัญ)

รองปลัดเทศบาล

(ลงชื่อ)

(นายสุทร บุญสิริชูโต)

ปลัดเทศบาล

(ลงชื่อ)

(นายบุญเสริม ปิ่นกาญจนาวี)

รองนายกเทศมนตรีนครปากเกร็ด

ผู้พิจารณาโครงการ :

(ลงชื่อ)

(นางสาววรรณภา ง่วนหอม)

หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

(ลงชื่อ)

(นายธนศักดิ์ อุดร)

หัวหน้าฝ่ายบริหารงานทั่วไป รักษาราชการแทน

ผู้อำนวยการกองการศึกษา

ผู้อนุมัติโครงการ

(ลงชื่อ)

(นายวิชัย บรรดาศักดิ์)

นายกเทศมนตรีนครปากเกร็ด

ตารางเหตุผลสัมพันธ์ (LOG FRAME) โครงการประเพณีตักบาตรพระสงฆ์ทางเรือ ประจำปี ๒๕๖๒

ผู้รับผิดชอบโครงการ น.ส.ชุตินา โตประเสริฐ ฝ่ายส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม กองการศึกษา

สรุปสาระสำคัญ	ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล/วิธีตรวจสอบ	เงื่อนไขสำคัญ
เป้าประสงค์ - ยุทธศาสตร์ด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมส่งเสริมและสนับสนุนการอนุรักษ์ประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น	- จำนวนกิจกรรมที่จัดดำเนินงานในโครงการ - ประชาชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และสืบสานวัฒนธรรมประเพณีไทย	- รายงานผลการดำเนินโครงการ - สำเนาแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕)	- การมีส่วนร่วมของประชาชน
วัตถุประสงค์ - เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีไทย - เพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีไทยให้คงอยู่สืบไป - เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนได้ร่วมกิจกรรมทางศาสนาในโอกาสวันออกพรรษา	- ประชาชนในเขตเทศบาลเข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และสืบสานวัฒนธรรมประเพณีไทยที่เทศบาลจัดขึ้น - วัฒนธรรมและประเพณีไทยได้รับการอนุรักษ์ให้คงอยู่สืบไป - ประชาชนได้ร่วมจัดกิจกรรมทำบุญตักบาตรพระสงฆ์ทางเรือ	- แบบสอบถาม - รายงานผลการดำเนินโครงการ	- หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ชุมชน บุคคลต่างๆ ให้การสนับสนุน - สภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา
ผลงาน/เป้าหมาย - จัดกิจกรรมงานประเพณีตักบาตรพระสงฆ์ทางเรือเพื่อให้วัด ชุมชน และประชาชน โดยจัดกิจกรรมต่างๆอย่างน้อย ๓ กิจกรรม ได้แก่ - จัดกิจกรรมทำบุญตักบาตรพระสงฆ์ทางเรือ - ประกวดเรือบิณฑบาตตกแต่งสวยงาม - จัดมหรสพ/การแสดงศิลปวัฒนธรรมไทย - จัดนิทรรศการเกี่ยวกับประเพณีตักบาตรพระสงฆ์ทางเรือ	- จัดกิจกรรมงานประเพณีตักบาตรพระสงฆ์ทางเรือไม่น้อยกว่า ๓ กิจกรรม ได้แก่ ๑. จัดกิจกรรมทำบุญตักบาตรพระสงฆ์ทางเรือ ๒. จัดมหรสพ/การแสดงศิลปวัฒนธรรมไทย ๓. จัดนิทรรศการเกี่ยวกับประเพณีตักบาตรพระสงฆ์ทางเรือ โดยมีประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่า ๒๐๐	- ใบลงทะเบียน - กำหนดการจัดกิจกรรม - สำเนาแผนดำเนินงาน	- ลักษณะกิจกรรมที่มีความน่าสนใจและตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนที่ร่วมกิจกรรม - การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ - สถานที่จัดควรไม่เพียงพอต่อการเดินทางมา
กิจกรรม/วิธีดำเนินการ - กำหนดรูปแบบและแนวทางการจัดกิจกรรม - ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - ประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรม - จัดกิจกรรมทำบุญตักบาตรพระสงฆ์ทางเรือ - ประกวดเรือบิณฑบาตตกแต่งสวยงาม - จัดมหรสพ/การแสดงศิลปวัฒนธรรมไทย - จัดนิทรรศการเกี่ยวกับประเพณีตักบาตรพระสงฆ์ทางเรือ - ประเมินผลการดำเนินงาน	งบประมาณ ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท - ค่าเงินรางวัล - ค่าข้าวสารอาหารแห้ง - ค่าจ้างเหมาตกแต่งสถานที่ - ค่าจัดนิทรรศการ - ค่าการแสดงศิลปวัฒนธรรมไทย - ค่ามหรสพการแสดง - ค่าอาหารและเครื่องดื่ม - ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม - ค่าใช้จ่ายการโฆษณาประชาสัมพันธ์ - ค่าตอบแทนกรรมการ - ค่าเช่าเครื่องเสียงพร้อมผู้ควบคุม - ค่าวัสดุอุปกรณ์	- ฎีกายืมเงิน - ใบเสร็จรับเงิน - สำเนางบประมาณรายจ่าย - สำเนารับบันทึกขออนุมัติเบิกค่าใช้จ่ายโครงการ	- ลักษณะของกิจกรรมการจัดประเพณีตักบาตรพระสงฆ์ทางเรือมีผลต่อความสนใจเข้าร่วม